

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar împotriva sentinței Judecătorei Chișinău din 15 septembrie 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, declarat de avocata Șpac Rodica, în numele inculpatului

*Lupu Silviu XXXXX, născut la
XXXXX, originar și locuitor al s. XXXXX, r-nul XXXXX,
cetățean al R. Moldova, „anterior condamnat”.*

*Termenul de examinare,
instanța de fond: 21.10.2020 - 15.02.2021,
instanța de apel: 15.03.2021 - 02.06.2021,
instanța de recurs: 23.08.2021 - 13.10.2021.*

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 15 septembrie 2021, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, Lupu Silviu a fost condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, la 1 an închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legală cu droguri, etnobotanice sau analogii acestora, pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, de la reținere.

De la Lupu Silviu s-au încasat în beneficiul statului cheltuielilor judiciare în sumă de 2800 lei.

2. Instanța de fond a constatat că, inculpatul Lupu S., având scopul consumului de droguri, la 07.01.2020, începând cu ora 21³⁰, în timp ce se afla în or. Durlești, mun. Chișinău, la domiciliul unei persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, în vederea stingerii datoriei, a primit de la o persoană pe nume „Vadim”, un pachet din polimer, incolor de tip zip-lock în care se aflau 27 de pastile de culoare roz, pe care le-a păstrat și transportat, până la 08.01.2020, aproximativ ora 05⁴⁵, când, aflându-se pe bd. Negruzzi, 6, din mun. Chișinău, a fost depistat la sol de către echipajul medical având un comportament neadecvat, iar în imediată apropiere de el era prezentă scurta acestuia

și un pachet din polietilenă cu pastile și fragmente de pastile de culoare roz. În continuare, în vederea stabilirii circumstanțelor, Lupu S., a fost transportat pentru examinare la Instituția Medico-Sanitară Publică Institutul de Medicină Urgentă. Ulterior, la instituția medicală, s-a apropiat angajatul IP Centru al DP mun. Chișinău, care l-a condus pe Lupu S. pentru verificare în incinta IP Centru din str. Bulgară, 40, mun. Chișinău, unde, pe parcursul documentării cazului, a fost ridicat un pachet din polimer, incolor de tip zip-lock, în care se aflau pastile și fragmente de pastile de culoare roz. Conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr. XXXXX din 16.01.2020, douăzeci și șase de pastile de culoare roz, precum și fragmentele de pastile de culoare roz, ridicate de la Lupu S., reprezintă MDMA, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope. Cantitatea substanței psihotrope - MDMA, constituie în total 11,256 g. Potrivit pct. 10 din capitolul II „Substanțe psihotrope” din lista substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, constituie proporții deosebit de mari.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina, solicitând examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală și i-a calificat acțiunile în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, ca păstrarea și transportarea drogurilor fără scop de înstrăinare, săvârșite în proporții deosebit de mari.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont că inculpatul a recunoscut vina și a solicitat judecarea cauzei conform prevederilor art 364/1 Cod de procedură penală, însă a comis o infracțiune gravă, nu au fost stabilite circumstanțe atenuante, cele agravante fiind săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, că art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal prevede pedeapsa cu închisoare de la 1 la 6 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani, concluzionând a-i stabili o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legală cu droguri, etnobotanice sau analogii acestora, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, instanța a conchis că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu este rațională, deoarece Lupu S. a săvârșit și anterior infracțiuni similare, iar pedepsele anterioare, care de asemenea au fost condiționate, nu l-au ajutat să se corecteze. Astfel, doar executarea reală a pedepsei închisorii va duce la reeducarea lui.

3. Avocata Șpac Rodica a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie aplicate inculpatului prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal.

Apelanta a invocat că, în acțiunile inculpatului sunt prezente mai multe circumstanțe atenuante - căința sinceră, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției și solicitarea judecării cauzei conform art. 364¹ Cod de procedură penală.

La pronunțarea sentinței s-a ținut cont doar de gravitatea infracțiunii săvârșite, și de faptul că în privința inculpatului anterior a fost aplicată deja o pedeapsă cu suspendarea condiționată prevăzută de art. 90 Cod penal, însă nu s-a ținut cont de circumstanțele în care a fost comisă ultima infracțiune. Or, acesta a declarat cu lux de amănunte cum s-a întâmplat și că, într-un fel sau altul, pachetele de tip zip-lok din polietilenă unde se aflau acele pastile, au nimerit la el întâmplător, de la cunoștii cu care a petrecut acea seară.

Astfel, aplicarea unei pedepse cu aplicarea prevederilor an. 90 alin. (1) Cod penal, va fi una rezonabilă și echitabilă în raport cu fapta comisă de inculpat.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, apelul a fost respins, ca nefondat.

Înstanța de apel a statuat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, după caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (4), lit. b) Cod penal se califică ca „gravă”, pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 1 la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

Din materialele cauzei penale rezultă că, inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise.

În conformitate cu art. 76 Cod penal instanța de fond nu sa-u reținut careva circumstanțe atenuante.

În conformitate cu art. 77 Cod penal, s-a reținute cu titlu de circumstanță agravantă - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară.

Sunt nefondate argumentele invocate de avocat că, inculpatul a recunoscut integral vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, or, aceste circumstanțe nu indică la faptul că, corectarea lui și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia este posibilă fără privare de societate, deoarece acesta anterior a mai fost judecat, dar nu a făcut careva concluzii, nu a conștientizat gradul de pericol social al faptelor comise, nu a pășit pe calea corectării, a continuat să manifeste un comportament infracțional și iarăși a comis cu intenție o infracțiune gravă.

Astfel, este neîntemeiată solicitarea părții apărării privind aplicarea inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece la caz nu au fost stabilite careva circumstanțe pertinente în baza cărora să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei, concluziile date fiind generate de faptul că, inculpatul a comis o infracțiune gravă, în prezența circumstanței agravante – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară, inculpatul anterior a fost judecat și fiindu-i aplicate pedepse penale, la fel cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu a fost în măsură să se corijeze în urma beneficierii de clemența acordată în alte cauze, persistând în adoptarea unui comportament ilegal și antisocial.

Acest fapt demonstrează că măsuri de pedeapsă neprivativă de libertate sunt ineficiente în raport cu personalitatea inculpatului, deoarece acesta nu și-a făcut concluziile corespunzătoare.

Prin urmare, soluția instanței de fond în partea individualizării pedepsei, este apreciată că restabilirea echității sociale perturbate prin infracțiune, precum și că corectarea inculpatului va putea fi realizată doar prin stabilirea unei pedepse cu închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Soluția instanței de fond este întemeiată pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze.

Astfel, pedeapsa penală stabilită de prima instanță nu reprezintă o represiune excesivă, ci se justifică atât pentru reeducarea inculpatului, cât și pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei, așa cum apare enunțat în Codul penal.

5. Avocata Șpac Rodica a declarat recurs ordinar, solicitând casarea parțială a sentinței și deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Lupu S. să-i fie stabilită o pedeapsă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Recurenta a invocat că, în acțiunile inculpatului sunt prezente mai multe circumstanțe atenuante - căința sinceră, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției, și cererea de examinare a cauzei în baza probelor indicate în rechizitoriu conform art. 364¹ Cod de procedură penală.

Ori, la pronunțarea deciziei în privința lui Lupu S. s-a ținut cont doar de gravitatea infracțiunii săvârșite, însă nu și de faptul că inculpatul și-a făcut concluziile necesare după comiterea acestei infracțiuni, a conștientizat consecințele pe care o astfel de faptă le poate atrage pentru sine precum și pentru societate în general.

Astfel, inculpatul poate fi reeducat în spiritul respectării legii și a disciplinei sociale în general și fără aplicarea unei pedepse privative de liberate. Dimpotrivă, izolarea lui de societate va constitui o măsură de pedeapsă mult prea gravă, care poate atrage efecte nedorite față de persoana inculpatului.

În drept, recursul este întemeiat pe *art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală.*

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat, pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanțe de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Sub acest aspect, se reține că recursul ordinar este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, care prevăd următoarele temeiuri - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a

acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită (*pct. 5. din decizie*).

Totodată, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu împrejurările precise, relevate în descriptivul hotărârilor atacate, care ar fi esența și erorile concrete de drept a circumstanțelor că acestea nu cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta ar fi fost expus neclar, că instanțele au admis o eroare gravă de fapt, dar raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care le-ar fi afectat soluția, că nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită și care ar fi cea corectă în asemenea caz, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârilor contestate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al apărării cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurentă.

Ori, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Totodată, potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt invocate eventuale erori de drept concrete și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor atacate, inclusiv cele reproduse în pct. 2, 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel, legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 61, 70 alin. (1), 75 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La

stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o $\frac{1}{3}$ a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

În consecutivitatea enunțată, instanțele just au concluzionat că în cazul în care inculpatul a recunoscut vina și a solicitat judecarea cauzei conform prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, dar a comis o infracțiune gravă, care se pedepsește în exclusivitate cu închisoare de la 1 la 6 ani și anterior a mai fost condamnat, însă nu s-a corectat și a continuat comiterea faptelor infracționale, chiar și în prezența circumstanțelor invocate de avocat, o pedeapsă penală mai blândă decât cea aplicată ar fi inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cu persoana inculpatului, cât și cu scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării ultimului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Astfel, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane (*pct. 2., 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele de fond și de apel au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei (*pct. 5. din decizie*).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurentă, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că inculpatului i

s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul ordinar de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Șpac Rodica, împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău din 15 septembrie 2020 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2021, în privința inculpatului Lupu Silviu XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 noiembrie 2021.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Victor Boico